

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ HÜKÜMETİNDİR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, 648 sayılı yeni bir KHK daha çıkarılarak, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yetkilerinin genişletilmesine 19 Ağustos 2011 tarihinde yaptığı basın açıklamasıyla tepki gösterdi. Yapılan düzenleme bakanlığa "tüm ülkenin tapusunu istediği gibi kullanma yetkisi verilmesi" olarak değerlendirilen açıklamada, iktidar partisinin, Bakanlar Kurulu dışında ülke kaderi üzerinde karar verecek ve karara katılacak yetkili, özerk bir kurum bırakmamakta olduğuna dikkat çekildi. "Muhalefet bir yana, İktidar Partisinin milletvekilleri dahi kurulan, lağvedilen; yetkilerle donatılan, yetkileri alınan kurum kuruluşların yeni yapıları konusunda bilgi sahibi değildir" denilen açıklamada, "Toplumun geleceği ve yönetim biçimi hükümetin iki dudağı arasında mı olacak? Bu yönetim biçimine kim demokrasi diyebilecek?" diye soruldu.

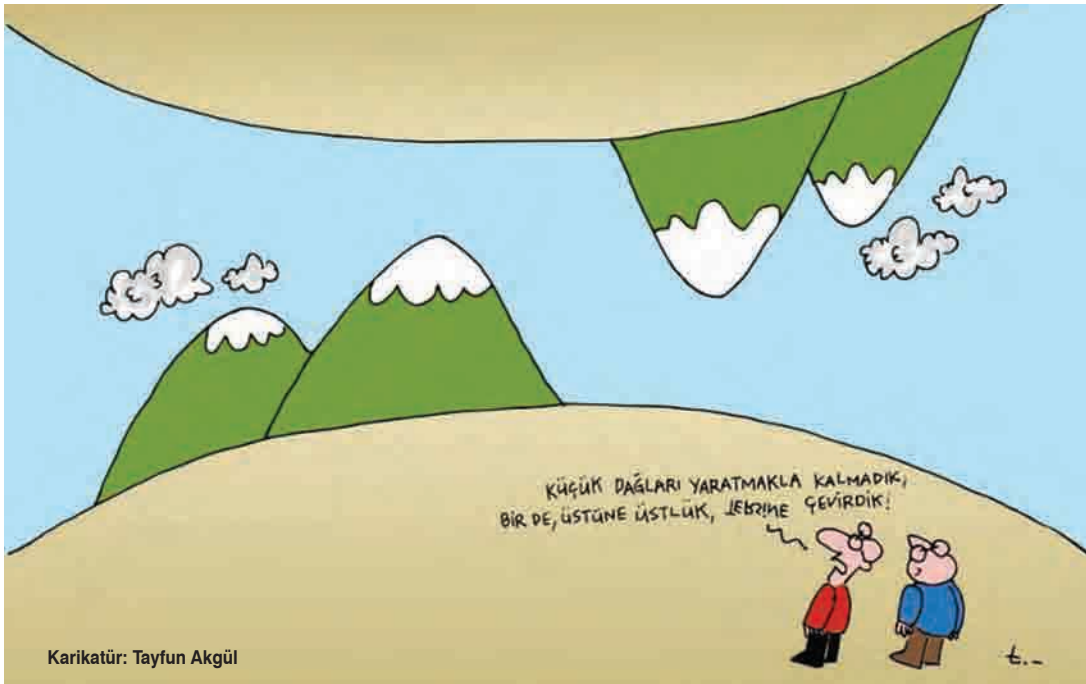
Açıklamada, çıkarılan 648 sayılı yeni KHK ile 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Yasa, 3194 sayılı İmar Yasası, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Kanunu, 4848 sayılı Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 3234 sayılı Orman Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında

Kanun'da değişiklikler yapıldığı bilgisi verildi. Soğancı, KHK ile yapılan değişiklikleri "Hiç kimse ama hiç kimse artık elindeki tapuya güvenmesin. Tapu, ister kamu kurum ve kuruluşunun, ister özel kişinin, isterse devletin hüküm ve tasarrufu altında olsun bu tapu ve araziler üzerinde istediği tasarrufu yapma yetkisi yalnızca ve yalnızca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndadır" diye değerlendirdi.

Yerel Yönetimler Yetkisiz Kılınyor

Açıklamada, KHK ile yapılan düzenlemeler şöyle anlatıldı:

• *Harita, her tür ve ölçekte çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını, parselasyon planlarını ve değişikliklerini resen yapmak, yaptırmak, onaylamak, iki ay içinde yetkili idarelerce ruhsatlandırma yapılmaması halinde ruhsat ve yapı kullanma izni vermek; kamu ya da özel kişilere ait taşınmazlar üzerinde yapılacak yatırımlara ilişkin 3 ay içinde onaylanmayan etüt, çevre düzeni, nazım ve uygulama planları ya da ruhsatlandırma ve yapı kullanma izinlerini vermek şeklindeki yetkiler, aslında yerel yönetimleri yetkisiz kılmakla eşanlamlıdır.*

Karikatür: Tayfun Akgül

Keyfiyete Açık Düzenleme

• 648 sayılı KHK ile depreme karşı dayanıksız yapıların bulunduğu alanların dönüşüm projelerini ve uygulamalarını yapmak ve yaptırmak; Toplu Konut Kanunu'nun ek 7. maddesi çerçevesinde uygulama yapmak, yaptırmak, bu uygulamalara ilişkin kentsel dönüşüm, yenileme, transfer alanları geliştirmek, bu alanların her ölçekteki imar planı ve imar uygulamalarını, kentsel tasarım projelerini yapmak, yaptırmak ve onaylamak; bu çerçevede paylı mülkiyetleri ayırmak, birleştirmek, arsa ve arazi düzenlemeleri yapmak, imar hakkı transfer etmek, kamulaştırma ve gerektiğinde acele kamulaştırma yoluna gitmek; yapı ruhsatı ve yapı kullanma izinlerini vermek ve kat mülkiyeti ve tescilini sağlamak Bakanlığın yetkisine verilmiştir. Bu düzenlemelerle Belediyelerin yetkisinden ve özel mülkiyetin korunmasından söz edilemeyeceği açıktır. Keyfi kullanıma açık olan bu yetkilerin 'oy verenle oy vermeyenin tabii ki aynı olmayacağını' beyan eden Bakanın keyfiyetine bırakılmasından endişe duymamak olanaklı değildir.

Sit Alanları, Tarım Arazileri ve Meralar Tehlike Altında

• 2863 sayılı Yasa'nın değişikliği ile tabiat varlıkları diğer deyişle doğal sit alanları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na transfer edilmiş olup, "Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü" ihdas edilmiş ve bu alanların yok edilmesinin önü açılmıştır. Artık, milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, doğal sit alanları, sulak alanlar, özel çevre koruma bölgelerinin kullanma ve yapılaşmaya ilişkin kararları Çevre ve Şehircilik Ba-

kanlığı'nca verilecektir. Bu varlıkların statülerinin yeniden değerlendirilmesinin 6 ay içinde Bakanlığa devredileceği hükmü, 6 ay sonra bu statülerin kalmayacağını habercisidir. Yalnızca doğal sitler değil aynı zamanda doğal sitlerle kesişen arkeolojik, kültürel, kentsel ve tarihi sitler de tehlike altındadır.

• Köylerde yapılacak yapılara uygulanacak esaslarda, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun uygulanmaması, buralarda kurulacak yapılarda ruhsat ve imar planı aranmaması tarım arazilerini bekleyen tehlikelerin habercisidir.

• 3194 sayılı İmar Yasası'na eklenen madde ile de mera, yaylak ve kışlaklar, 29 yıllığına kiralanıp yapılaşmaya açılmıştır.

Yapı Denetiminde Dayatma Düzenleme

• Önceki dönem TBMM Genel Kurulu'na havale edilmiş Yapı Denetimi Hakkında Yasa Tasarısı bu KHK ile yürürlüğe girmiştir. Yapı denetçisi mühendis ve mimarları güvencesiz kılan, sorumluluğu ağır, ama bunun karşılığı hak ve yetkiyi vermeyen ve daha önce eleştirdiğimiz tasarı TBMM'de tartışılmadan sessiz sedasız dayatılmıştır.

• Bakanlar Kurulu'nca belirlenen projelerde çalıştırılacak personele 657 sayılı Kanun ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalışma hükümlerinin uygulanmayacağına ilişkin düzenleme, idareye keyfi bir yetki tanımaktadır."

Yaşanan sürecin olağan olmadığını vurgulayan TMMOB, "İlgili kurumlar, kişiler, siyasi partiler, üniversiteler, yazar-çizerler, düşünürler bu uygulamalara karşı insanlığın ortak değerlerine sahip çıkan bir tutum almalıdırlar" çağrısı yaptı. ◀

AKP'NİN KHK KARGAŞASI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, ardi ardına çıkardığı kanun hükmünde kararnameleleri kendi yaptığı düzenlemeleri bile 1 ay geçirmeden çıkardığı ortadan kaldıran AKP Hükümeti'nin kamu yönetiminde yarattığı kargaşaya tepki gösterdi. Soğancı açıklamasında "AKP'nin KHK'leri ile 'hangi müdürlük, hangi kurum, hangi kurul ne oluyor?' biz takip edemez olduk, sanıyoruz AKP milletvekilleri de takip edemiyor..." dedi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Soğancı, 26 Ağustos 2011 tarihinde yaptığı basın açıklamasında, çıkarılan KHK'lere ilişkin olarak yapılan değişiklikler şöyle aktarıldı:

"KHK ile kurduğu bakanlığı üzerinden bir ay geçmeden ikiye bölen, bundan bir ay sonra görevlerini yeniden düzenleyen; başka bir KHK ile bir önceki KHK'yi değiştiren, eklemeler yapan, çıkaran; genel müdürlükleri, kurulları bir bakanlıktan diğerine geçiren AKP, son olarak yayımlanan 649 sayılı KHK ile Birliğimizin de Genel Kurulu'nda temsil edildiği Milli Prodüktivite Merkezi'ni lağvetmiştir. AKP'nin MPM ile ilgili olarak kafaları karıştırmadaki ustalığının kronolojik sıralaması şöyle:

634 sayılı KHK ile Avrupa Birliği Bakanlığı kuruldu. (03.06.2011)

635 sayılı KHK ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kuruldu. (03.06.2011)

649 sayılı KHK Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair KHK adıyla yayımlandı. (17.08.2011)

649 sayılı ve esas olarak AB Bakanlığındaki değişikliği ilgilendiren ve aslında torba yasa olan Kanun Hükmünde Kararname ile 635 sayılı

KHK'ye geçici madde eklenerek MPM lağvedildi ve mal varlıklar 635 sayılı KHK'yi ilgilendiren Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na devredildi. Aynı kararnamenin 41. maddesi ile de 580 sayılı Milli Prodüktivite Merkezi Kuruluş Kanunu yürürlükten kaldırıldı.

Biz bunu takip etmekte gerçekten zorlandık. AB Bakanlığı'yla ilgili düzenlemeleri içeren KHK'de Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndaki değişikliklerin ne işi olabilir?

Ama bir şey biliyoruz:

Bırakın bizi, bırakın halkımızı, bırakın parlamentonun diğer bileşenlerini, bırakın AKP'nin milletvekillerini, bırakın bu kararnamelerin altında imzası bulunan değerli bakanları, bu kararnameyi onaylayan Sayın Cumhurbaşkanını da bu ayrıntıları takip etmekte zorlanıyor. Ama onaylıyor."

Mehmet Soğancı, 1965 yılında 580 sayılı Kanun ile kurulan MPM'nin, en üst yetkili organı Genel Kurulu'nun üyesi olan TMMOB'nin dahi haberi olmadan mal varlığının bir bakanlığa devredilerek kapatılmasına tepki gösterirken, "Neden AKP iki dönemdir MPM'nin gerekli olup olmadığını karar veremedi de aldığı yetki ile kimse ile konuşmadan, görüşmeden, nedenini bile söylemeden MPM'nin gereksizliğine karar verip kapattı?" diye sordu. Soğancı, açıklamasını şu uyarıyla noktalandı:

"KHK'ler ile halkın haberdar olması bir yana, ilgili kurum ve kuruluşların dikkatlerinden kaçınılarak, toplum ve ülkenin kaderi üzerinde etkide bulunabilecek önemli kararların yasalaştırılması AKP'nin ileri demokrasi kavramının altını nasıl doldurduğunu net olarak ortaya koymaktadır. AKP'yi uyarıyor ve tüm kurumları, emek-meslek örgütlerini, demokratik kitle örgütlerini, siyasi partileri, Meclisi ve doğal ki halkımızı yok sayarak aldığı bu kararları ve bu yönetim anlayışını gözden geçirmeye çağırıyoruz."